N°. 2151. — 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 22 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Vereeniging: REGT VOOR ALLEN.

De Vereeniging herinnert aan de Kiezers der Hoofdstad dat hare Kandidaat, bij de herstemming, die zal plaats hebben op Dingsdag 23 Mei e. k., voor een Lid van de Provinciale Staten, is: de Heer

Mr. W. J. C. VAN HASSELT.

Namens de Vereeniging,
Het Bestuur:
L. J. ALBERDINGK THIJM,
Sekretaris.

AMSTERDAM, 20 Mei

Gisteren heeft de Tweede Kamer de algemeene beraadslagingen over het *domicilie van onderstand* ten einde gebragt. Er staan tweederlei opiniën, zoo geen drieërlei, tegenover elkander. De Regering heeft tot stelsel aangenomen, omdat zij dacht dat zulks ook door de meerderheid der Kamer verlangd werd, dat de *geboorteplaats* het domicilie van onderstand aanduidt. Zulks wordt bestreden door de heeren Hengst, ten Cate, Mackay en van Nispen; die voor de *geboorteplaats* wenschen de *woonplaats* tot *domicilie* van onderstand te nemen. Den heer Dirks is het tamelijk onverschillig wat men daarvoor neemt, vermits men slechts niet de *verblijfplaats* kieze. De heer Vening verklaart zich gunstiger dan vroeger voor het domicilie van onderstand. Hij verkiest het systeem der Regering. De minister van Binnenlandsche Zaken erkent dat alle stelsels omtrent het domicilie van onderstand bezwaren hebben. Maar hem is het toegeschenen dat de geboorteplaats de voorkeur verdient.

Er zijn twee amendementen voorgesteld op het artikel 27 der Regering.

De heer Goltstein stelt voor tot domicilie van onderstand te nemen de gemeente, in welke de arme, bij het ontstaan der behoefte, zijn werkelijk verblijf gevestigd heeft. Voor dat stelsel verklaart zich de heer van Nispen, die voor alle wijzigingen zal stemmen, welke het stelsel der Regering kunnen veranderen.

De heeren Wintgens, Dirks en Storm van 's Gravensande integendeel, bestrijden het amendement met alle kracht.

De minister verzet er zich tegen, alhoewel hij verzekert dat hij de vierjarige woonplaats zou hebben willen nemen als de meerderheid der Kamer in de sektiën niet voor de *geboorteplaats* ware gestemd geweest.

Zulks geeft aanleiding aan den heer de Man tot een tweede amendement, waarin hij het vierjarige werkelijk verblijf, bij het ontstaan der behoefte, tot domicilie van onderstand aanwijst.

Om het gewigt der wijzigingen, en om andere werkzaamheden in de sektiën voorhanden, wordt de zitting tot heden morgen ten 11 ure verdaagd.

Wij schreven onlangs eenige regelen ten betooge, hoe de *April-beweging* de uiterste partijen en vooral de protestantsche tegen elkander had opgezet, en den kamp tusschen Groningen en Dordt hartstogtelijk had doen uitspatten. De *Fakkel* schijnt dat met leedwezen te hebben gezien. Wat doet zij om zich van het lastig betoog af te maken? Zij neemt een brokstuk uit het begin en een [illegible] uit het slot van ons artikel, koppelt ze aan elkander [illegible] schoon ze elkander in onze redeneering volstrekt niet [illegible]. De [illegible], en noemt het laatste grond van het eerste. [illegible] is in de *Fakkel* niet nieuw. Desniettemin [illegible] te worden opgemerkt. Zij karakterizeert de twee [illegible] het blad, dat in staat is om iemand voor [illegible] den dood schuldig te noemen.

Omtrent [illegible] »Ons [illegible] *Vreëverbond*," schrijft de *Fakkel*: [illegible] tasie. 't Was [illegible] *Vreëverbond* was alles behalve een *fan*[illegible] derden en du[illegible] uit de werkelijkheid genomen. Honderden en duizenden zijn er, Gode zij dank, reeds leden van, want honderden en duizenden schudden over dat twisten en strijden met droefenis en verontwaardiging het hoofd, en wilden niets liever, dan dat de waarheid betracht wordt in [illegible]."

Wat beteekent dat nu? Men zou naar aanleiding van dit schrijven werkelijk tot het vermoeden komen, dat het *Vreëverbond* slechts eene *fantasie* is geweest, tenzij de *Fakkel* zich-zelve geschaamd hebbe over de geheimzinnigheid van dat allergeheimzinnigst *Vreëverbond*, en er daarom een sluijer over tracht te werpen.

Wij ontleenen het volgende aan de *Kerkelijke Courant*:

»Of 't aan ons ligt, of aan de *Memorie van beantwoording der Regering op het verslag der Tweede Kamer betreffende het Wetsontwerp op het armbestuur*, wij beslissen het niet, maar komen er rond voor uit, dat wij weinig beantwoording vonden van gemaakte aanmerkingen, in zooverre men onder die beantwoording ook opheffing, althans voor een gedeelte, van de ingebragte, zwarigheden verwachten mag. De regering heeft van de aanmerkingen in het verslag der rapporteurs kennis genomen en meer ook niet. 't Doet ons leed. *De armenwet, zooals zij daar ligt, is niet aannemelijk*; wij hadden haar liever door het gemeen overleg gewijzigd, dan door de publieke discussien geamendeerd gezien. Het laatste heeft er altijd iets van, of men toegeeft uit vreeze, omdat men niet anders kan. Het ministerie wordt *nu*, door de openbare behandeling der armenwet, op een zeer moeijelijk terrein gebragt, *waar wij het de overwinning niet durven en niet mogen wenschen.* — Was dan de stem der kerk, die zoo luide gesproken heeft, geene opmerkzaamheid waardig?

»Wij denken bij dat zeggen, zelfs in de verte niet aan het verwijt, dat men der kerkelijken er van maakt, dat zij hunnen invloed hebben gebruikt bij de Aprilsbeweging en dus hebben mede gewerkt, dat een ander ministerie, het [illegible] zoodat het ministerie-van Hall meer verpligt zou zijn de stem der kerk te hooren; wij zijn overtuigd, dat de kerk, zonder eenige ministerieele gunst of gratie, regt op hare volkomen vrije armenverzorging heeft en *de kerk heeft die niet vrij, wanneer het ministerie, om welke reden dan ook, eenig gezag daar over oefent.* — Toch wil het ministerie dat blijven doen en waarom? om welke reden? *omdat de werking der diakonien invloed heeft op het welzijn van den Staat!* Moet het dan tot in het oneindige herhaald worden, dat het welzijn van den Staat geen willekeur gedoogt, onder welken vorm of jegens wien ook gepleegd. Het welzijn van den Staat mag iets *wenschelijk* doen heeten, regt geeft het niet.

»*Dwing* dan de ouders, om hunne kinderen goed op te voeden.

»*Dwing* dan de bewoners van uw land, om zedelijke brave menschen te zijn.

»*Dwing* dan de belijders der onderscheidene gezindheden, om elkander in liefde te verdragen.

»*Dwing* dan de burgers, om bij regtstreeksche verkiezing, op geene partijschap, maar op deugd en bekwaamheid te zien.

»Dat alles en nog veel meer, heeft invloed op het welzijn van den Staat. *Maar daarom heeft de Staat geen regt om te dwingen, want het welzijn van den Staat*, wij herhalen het, *gedoogt geen willekeur.*"

Wij nemen *nota* van de volgende woorden, voorkomende in het voorlaatste Nommer van den *Wekker*, die der openhartigheid van zijne redaktie alle eer doen:

»Wij begrijpen *Vincent da Paulo*; gedreven door de vrees voor Protestantisering van de R. K. jeugd, begint die vereeniging met de *armen*: al moesten wij hare vrees min gegrond achten, toch juichen wij dien gang van harte toe, en het spijt ons dat wij dien veel rationneler en opregter achten dan dien, welke tot de oprigting van de zoogenoemde *associatie* scholen heeft geleid."

Dat de Katholieken, en dat ook de hier genoemde *Vereeniging* zich beijveren eigene scholen, bepaaldelijk voor de hulpbehoevende jeugd, tot stand te brengen, is ongetwijfeld voor een deel aan het met den dag toenemend streven, om, in de openbare school, de katholieke jeugd te protestantizeeren toe te schrijven. Elk Katholiek, die zijn pligt begrijpt werkt daarom dan ook gaarne mede, opdat den kleinen in het dierbaarste, wat hun genadiglijk geschonken is, het geloof, geene schade toegebragt worde.

Aan welke gevaren de katholieke jeugd blootgesteld is; op welke schaal in de openbare school het protestantizeeren der jeugd gedreven wordt; hoe regtmatig dus de bezorgdheid der Katholieken is en met welken ijver dienvolgens aan de vestiging van eigene scholen behoort gearbeid te worden, make men, overigens, daaruit op, dat zelfs de *Wekker*, de verklaardste tegenstander der eigene scholen, het feit van het protestantizeeren van onze kinderen niet langer kan loochenen. Het moet dan wel evident zijn, en nog algemeener en meer systematiesch welligt doorgezet worden, dan wij zelfs konden veronderstellen.

Den Katholieken zij het inmiddels tot narigt.

Men berigt van Bezoekie, dd. 2 Maart als volgt: Op den avond van den 12 Febr. jl. begaf zich de inlander Pa Oesman, inwoner van de dessa Gloeng onder Panarockan, met zijne vrouw ter ruste, naast zich hebbende liggende een kindje van 40 dagen oud. De ouders vermoeid van hun dagwerk en niets kwaads vermoedende, sliepen rustig tot den volgenden morgen, doch bij hun ontwaken vond de moeder haar kind dood naast zich. In den beginne kon men zich dit voorval niet verklaren, doch bij nadere bezigtiging van het lijkje ontwaarde men de teenen van het linker voetje gedeeltelijk verdweenen en gedeeltelijk afgeknaagd, alsof zulks door ratten gedaan was. Men maakt in huis jagt op die dieren en vindt werkelijk een van de grootste soort, dewelke onmiddelijk gedood wordt. Vermoedende dat het kind welligt door dit dier is aangevallen, wordt hetzelve geopend, en men vindt in hetzelve eenige beenderen van de teenen van een onlangs geboren kind, benevens eenige overresten van vleesch.

Zoo ongelooflijk deze zaak ook schijnen mag valt de waarheid echter niet te betwijfelen, dewijl een behoorlijk onderzoek ingesteld zijnde door den regent, deze van het voorval officieel berigt heeft gezonden.

In den avond van Dingsdag, den 14 dezer, heeft in de dessa Wonoredjo, distrikt Modjosarie, een tijger roijaal zich meester gemaakt van eene koe, die door hem geheel en al verslonden werd. Ten gevolge van dit voorval en van de vroegere onheilen, welke door deze verslindende dieren in het Modjokertosche zijn veroorzaakt, heeft er eindelijk op Vrijdag daaropvolgende eene drijfjagt aldaar plaats gegrepen, welke echter vruchteloos is afgeloopen.

Donderdag den 16den dezer, des avonds omstreeks 7 uren, waren vier jonge knapen der dessa Kandangan van het distrikt Modjo-Agoong bezig, om zestien karbouwen uit de weide naar hunne stalling te geleiden, terwijl een zwaar onweêr losbarstte. Naauwelijks waren zij in gemelde dessa aangekomen, of een felle bliksemstraal treft het viertal knapen en de zestien karbouwen, die allen daarna dood ter aarde neêrvielen.

Een zeer geloofwaardig persoon meldt, dat de beet van vergiftige slangen door niets beter te genezen is, dan door een stukje rhinoceroshoorn op de wonde te leggen. Twee gunstige voorbeelden hebben daarvan alhier plaats gehad; een Javaansche klerk was door eene vergiftige slang gebeten, en na genoemd middel te hebben gebruikt, was hij kort daarna genezen; nog sterker is het resultaat geweest bij eene Javaansche vrouw, die reeds eenige uren aan eenen vergiftigen beet aan het been leed, waardoor het reeds geheel en al was opgezwollen, en na aanwending van meergenoemd middel, binnen een dag volkomen genezen. (*H. B.*)

Men schrijft ons uit Rotterdam:

»Op Zondag den eersten Mei 1853 was het juist vijftig jaren geleden, dat, *ook* op Zondag, de heer Willem Abraham van Gurp het weeshuis der R. K. gemeente aan den Steiger te Rotterdam verliet, als *Weeskind*, om, *behoudens verdere zorgen en liefde naar regelen*, aan zich-zelven overgelaten, de wereld in te treden.

»De jongeling, vol ijver voor zijn beroep en niet minder volhardend in het volbrengen zijner godsdienst- en burgerpligten, werd man en vader en geniet thans het groote voorregt zijnen zoon te zien opvolgen in de door hem gevestigde zaak, terwijl hij-zelf is een niet onaanzienlijk grondeigenaar in de stad zijner geboorte en blijvende inwoning.

»Hij beschouwde zoodanig groot voorregt als een zegen en wilde trachten dien te erkennen op eene der zeldzame gebeurtenis waardige wijze.

»Op den vijftigjarigen feestdag wilde hij zijn de *Weesjongen* en met de tegenwoordige weeskinderen leven en eten, spelen, omgaan in huis, in school en kerk, gelijk hij deed en waardiglijk deed. Want met milde opdragt van een geschenk aan de tegenwoordig bestaande schoone huiskapel en met hartelijke toestemming en medewerking van regenten, was het geheele huis in feestvreugde, en werd een zeer ruim en gepast onthaal door hem gegeven. Den eersten dag der Maria-maand verwijlde hij met de weezen, zich geheel voegende naar de regelen des huizes.

»Het lof in de kapel eindigde met eene toespraak van den dienstdoenden Priester der gemeente ten heilwensch aan den feestvierenden, tot opwekking aan de tegenwoordige weeskinderen, om zich tot eenen dergelijken uitslag te bekwamen, als welken hij verkregen had.

»De feestvierende grijzaart, later weder met de kinderen vereenigd, gaf in hartelijke bewoordingen zijne eigene levensschets, waarin meer dan één blijk van zeldzame bescherming voorkwam; de dag eindigde in eene regt opgeruimde godsdienstige stemming.

»Op den eersten Zondag der Meimaand van 1854 vierde de heer van Gurp zijne een-en-vijftigste verjaring, *als* op zijn vijtigjarig jubelfeest, en deze gebeurtenis mag immers nu wel op hoogst loffelijke wijze vermeld worden? Het veelgeacht dagblad de *Tijd* gelieve daartoe zijne medewerking te verleenen."

Z. M. heeft aan den gewezen cipier van het huis van arrest te Roermond, G. L. Hendrickx verleend een pensioen ten laste van den Staat van *f* 200 's jaars, en is aan W. J. Terlaak, op zijn daartoe gedaan verzoek verleend, eervol ontslag uit zijne betrekking van plaatsvervanger van den kantonregter te Voorburg.

De minister van Binnenlandsche Zaken maakt bekend, dat vermits de verplaatsing van het rijks-archief naar het voormalig Paleis op het Plein is ten einde gebragt, die instelling, te rekenen van Maandag den 22sten Mei eerstkomende, even als vroeger dagelijks voor de bezoekers zal openstaan.

AMERSFOORT, 17 Mei. Den 10 Mei jl. is in het naburig Soest een gruwelijk feit gepleegd. De aldaar gestationeerde opziener der jagt en visscherij van H. M. de Koningin-moeder, tevens buitengewone veldwachter, P. Deys, in den avond van dien dag een 19 a 20jarig jongman betrapt hebbende op het snijden van gras op den grond eens anderen, zonder vergunning daartoe van laatstbedoelden, en den jongman verklaard hebbende, dat deswege door hem. Deys, zou worden aangifte gedaan, is in het naar huis gaan opgewacht door den jongman en diens vader en twee broeders, welke vier personen, in onverhoedschen aanval, met stokken en snijdende voorwerpen hem zoodanig hebben getroffen, dat genoemde veldwachter vier sterk bloedende wonden aan het hoofd en zware kneuzingen aan de armen bekwam. De even moedige en onverschrokkene als in zijne pligtsbetrachting naauwgezette en ijverige Deys, die tevens meester is in de wapenen, verdedigde zich echter zoo goed hij kon met zijnen degenstok, en toen deze was gebroken met zijn zakmes, en wel in dier voege, dat hij drie van zijne tegenstanders ernstig verwondde en hen daardoor deed afdruipen.

Van het gebeurde aangifte gedaan zijnde aan de justitie, is tegen de vier onverlaten, waarvan drie echtgenooten zijn en huisvaders, een bevel van gevangeneming verleend, met dat gevolg, dat zij allen in den avond van 12 Mei jl. geboeid in het huis van arrest alhier zijn gebragt; kunnende, naar wij vernemen, het feit door een genoegzaam aantal getuigen regtens en juist worden gekonstateerd.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 19 Mei.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over de 2de afdeeling van het IIde hoofdstuk van het wets-ontwerp tot regeling van het armbestuur, luidende: »Van de plaats waar de arme domicilie van onderstand heeft" en gesloten nadat de heeren: Hengst, Dirks, Sleeswijk Vening, Blaupot ten Cate, Mackay, Sloet tot Oldhuis, van Nispen van Sevenaer, van Lennep, de Man en de minister van Binnenlandsche Zaken het woord gevoerd hadden.

Op art. 27 luidende: »De burgerlijke gemeente waartoe, bij het ontstaan der behoefte, de plaats behoort waar de arme is geboren, is zijn domicilie van onderstand", zijn voorgedragen twee amendementen.

De eerste wijziging was van den heer van [illegible], die voorstelde dat artikel aldus te lezen: »De burgerlijke gemeente, in welke de arme bij het ontstaan der behoefte zijn werkelijk verblijf gevestigd heeft, is zijn domicilie van onderstand", waardoor tevens zouden vervallen de overige artikelen dezer afdeeling en de eerste en derde afdeeling van het IIde hoofdstuk, met uitzondering van art. 58.

Het tweede amendement was van den heer de Man, die het artikel wilde doen luiden als volgt: »De burgerlijke gemeente in welke de arme bij het ontstaan der behoefte zijn werkelijk verblijf gedurende vier jaren gevestigd heeft, is zijn domicilie van onderstand."

De Kamer heeft de beraadslagingen over dat artikel en de daarop voorgestelde wijzigingen niet ten einde gebragt, maar zal die op morgen ten elf ure voortzetten.

Men leest in de tweede editie van het *Handelsblad*:

STOCKHOLM, 16 Mei. De vereenigde Noorweegsch-Zweedsche vloot, bestaande uit 2 linieschepen, 4 fregatten, 1 korvet, 2 stoomkorvetten en 1 kotterbrik, is eergisteren bij Elfsnabben aangekomen. De Koning heeft heden de vloot bezocht en was getuige van de groote geestdrift der manschappen tegen Rusland. Een aanzienlijk getal nieuwe kanonneerbooten wordt op onze werven uitgerust. De Engelsche vloot bevindt zich bij Hango, niet ver van Helsingfors.

Men leest in de tweede editie van de *Amsterdamsche Courant*:

ROME, 12 Mei. Kardinaal Lambruschini is overleden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Mei. Eindelijk is de tijding aangebragt dat de geallieerde eskaders een aanvang hebben gemaakt met het beschieten der buitenwerken van Sebastopol. Ofschoon en tot heden geene bijzonderheden omtrent deze operatie zijn bekend geworden, koestert men echter de verwachting dat, zoodra het gelukt zal zijn de buitenwerken te vernielen, er een krachtiger aanval op de plaatszelve zal gedaan worden.

De *Moniteur* meldt, dat de zeerooverij in den Griekschen Archipel door de Grieksche regering wordt aangemoedigd en dat de medepligtigheid daaraan, openlijk door haar erkend is. De Smirnasche handelsstand is daardoor zeer geschokt. Krachtige maatregelen zullen tot wering van het kwaad genomen worden. Het is positief, dat de Keizer van Rusland aan Koning Otto eene subsidie verleent tot het voeren van den oorlog. In Macedonië is eene bende avonturiers gedrongen, onder bevel van Chamikaratasso, gewezen adjudant van Koning Otto. De rooverijen en gruwelen, die zij plegen, zijn ongehoord. Zij hebben onder anderen 150 Turksche mannen, vrouwen en kinderen, die in eene kerk een laatste toevlugtsoord zochten, levend verbrand.

— Naar luidt van een dépêche uit Triest is een Engelsch stoomfregat van 32 stukken, ter hoogte van Odessa gestrand, en de geheele bemanning heeft het ongeluk getroffen van zich te moeten krijgsgevangen geven in de handen der Russen.

— De *Patrie* meldt, dat de Perzische ambassadeur, na eenige dagen gewacht te hebben, zijn paspoort heeft ontvangen, en dat de Graaf van Nesselrode hem in een afscheids-audientie gezegd heeft, dat de Czaar aan zijn vorst twee maanden gaf om te overwegen al de vreesselijke gevolgen welke er uit een vredebreuk met Rusland voor Perzie zouden te wachten zijn. De gezant van Perzie moet zich echter weinig aan deze Russische bedreiging hebben gestoord.

— Veertien Fransche schepen liggen tusschen Funen en Sprogo voor anker; andere worden verwacht.

— De regering heeft een' gevolmagtigde naar Athene gezonden met den last om het remboursement te eischen van den intrest der Grieksche leening, die, ten bedrage van 100 millioen, onder medewerking van Frankrijk, Engeland en Rusland, in den jare 1828 gesloten werd. Wanneer de Grieksche regering dit remboursement weigert, dan zullen Athene, de Pyraeus en andere belangrijke punten van het koningrijk, door Fransche troepen bezet worden.

— Het gerucht, dat men in de keizerlijke drukkerij sedert eenigen tijd onledig is met het drukken van gewigtige documenten, houdt stand. Men weet nog niet wat het doel van die vermeerderde werkzaamheid is.

Sommigen beweren, dat zij in verband staat met het plan om Koning Otto te onttroonen — want dat Griekenland door Fransche en Engelsche troepen bezet zal worden, is aan geen twijfel onderhevig —; anderen zijn van meening dat er eene nieuwe wijziging in de zamenstelling van het ministerie op til is, volgens welke o. a. de heer de Persigny zijne portefeuille aan den heer Magne zou afstaan en die van den heer Fould op zich nemen, waarbij hij echter tevens het bestuur van de telegrafie en de prefektuur met zijn ministerie zou vereenigen. Dat werkelijk een plan van dien aard bestaan heeft, is zeker, maar of het nog bestaat dan wel opgegeven is, kan niemand zeggen. Zeker is het ten minste, dat de heer de Persigny thans hooger dan ooit in de gunst des Keizers staat.

MADRID, 12 Mei. Het door den Hollandschen gezant gegeven banket is zeer schitterend geweest. De gezant heeft een toast uitgebragt op de Koningin, de koninklijke familie en het ministerie, waarop de president van den raad heeft geantwoord met een toast op den Koning van Holland, de koninklijke familie en den vertegenwoordiger van dat rijk bij het Spaansche Hof.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Mei. De *Times* behelst het volgende:

Op het oogenblik, dat de oorlogsgebeurtenissen op het punt zijn van een meer ernstig karakter aan te nemen, is het voor de Europeesche zaak van het hoogste belang, dat de overeenkomsten, onlangs gesloten tusschen de Westersche mogendheden aan den eenen en tusschen de Duitsche mogendheden aan den anderen kant, daarheen kunnen geleid worden, dat de algemeene belangen, vertegenwoordigd door de Weener conferentie, goed begrepen worden. Indien Oostenrijk op het punt is, om zich in dien strijd te mengen als voorname of werkende hulpgenoot, dan is het voor dat rijk nog van meer belang dan voor ons, dat het zijne regten en staatkunde in overeenstemming brengt met die van Frankrijk en Engeland, want die alliantie zou de Westersche mogendheden solidair maken omtrent de verdeeling van zijn grondgebied, in geval het aangevallen werd.

Wij gelooven, dat het waar is dat zelfs in de Oostenrijk-Pruissische conventie bepaald is, dat de incorporatie der Vorstendommen, of elke poging der Russen om den Balkan over te trekken, beschouwd zal worden als een *casus belli* door de twee Duitsche mogendheden, en dat hunne verklaring voor den Duitschen bondsdag op dat grondbeginsel zal steunen.

Van de vele dwalingen, die de Czaar in de Oostersche quæstie begaan heeft, (en deze zijn zelfs zeer talrijk) is er geen die meer in het oog springt dan zijn denkbeeld, dat Oostenrijks staatkunde aan zijn goedvinden ondergeschikt was, en dat de keizer Frans Jozef tot een Russischen vassaal gebragt is wegens de diensten, die de Czaar hem in 1849 bewezen heeft.

Het strekt den jeugdigen Oostenrijkschen keizer evenwel tot eer, dat hij niet plotseling en zonder consideratien eene alliantie verlaten heeft, die hem zulke groote diensten heeft bewezen. Hij heeft echter zijne erkentelijkheid aan den dag gelegd jegens den czaar door zijne pogingen, om hem den aftogt gemakkelijk te maken. Onder afkeuring van Ruslands staatkunde, moest Oostenrijk meer lankmoedigheid betoonen dan de Westersche mogendheden. Doch het heeft de verpligting niet op zich genomen, om afstand te doen van zijne onafhankelijkheid en zijne ware belangen op te offeren. In geen geval dus kan men den keizer van Oostenrijk van ondankbaarheid of van kwade trouw beschuldigen. En indien iets in staat is om den tegenwoordigen strijd tot een spoedig einde te brengen, dan is het voorzeker de spoedige toetreding van Oostenrijk tot de staatkunde der Westersche mogendheden.

— De *Morning Chronicle* deelt eene dépêche mede, volgens welke de Fransche troepen, die naar Gallipoli gezonden zijn, zich gereed maken, om naar Adrianopel op te rukken.

— Aanhoudend komen verschillende Engelschen in hun vaderland terug, die tot nu in dienst der Russische regering hebben gestaan, en hun afscheid hebben genomen om niet tegen hun vaderland te dienen. Onder anderen is thans een zekere J. Johnston in zijn vaderstad Falkirk aangekomen. Sedert twintig jaren was hij hoofdingenieur van de admiraliteits werken te Kolpina aan de Newa, en menig fraai oorlogschip heeft hij voor Rusland gebouwd en uitgerust. De Czaar heeft hem de betrekking van hoofd ingenieur van Kroonstad aangeboden, onder voorwaarde, dat hij Russisch onderdaan zoude worden. De heer Johnston wees dit aanbod van de hand en na vele moeijelijkheden gelukte het hem eindelijk uit Rusland te komen.

— De *Morning Chronicle* meldt uit Trebisonde dd. 30 April, dat de forten Novorossyck en Galendschik ontruimd en Suchumkalé verlaten is.

— De echtgenoote van den tot de Katholieke Kerk teruggekeerden protestantschen Bisschop van Karolina, Dr. Yves, is in de goede week, te Rome in den schoot der Kerk opgenomen.

— Een gedeelte onzer fashionable wereld maakt zich gereed, om zomerreistogten van een geheele nieuwe soort te ondernemen. De rijke eigenaars van pleizierjagten zijn voornemens in zee te steken, maar 't zal ditmaal niet zijn om Lissabon, Teneriffe of Napels te bezoeken, daar de meesten hunner naar de Oostzee willen, om van nabij den aanblik te genieten van de gevechten, die tusschen Napier en de bezetting van Kronstadt ophanden zijn. Aan trotsch zelfvertrouwen ontbreekt het waarlijk den eilanders niet. Daarin en in hun geld ligt het gansche geheim hunner magt.

— Een telegraphische depêche uit Koppenhagen meldt dat de huizen op den regteroever van de Newa te Petersburg zijn gesloopt.

— Uit Alexandrie wordt dd. 7 dezer geschreven, dat de verwijdering der Grieken van het Ottomaniesch grondgebied, in Egypte bijkans zonder uitzondering ten uitvoer is gelegd. Van 15 April af, de dag waarop de Grieksche consul officieel zijne funktiën had nedergelegd, heerschte er onder deze lieden geene zoodanige gisting en waren er zulke onheilspellende geruchten in omloop, dat de regering het geheele garnizoen van Alexandrie in de kasernen meende te moeten konsigneren. Gelukkig is gebleken, dat deze vrees noodeloos was. De gisting bedaarde van lieverlede, vooral toen de regering des onderkonings, dank zij de tusschenkomst van de konsulaire agenten, besloot zich van alle nutteloeze vexatien te onthouden, waardoor zij eerst begonnen was de bevelen der Porte nog te verzwaren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Mei. Ter gelegenheid der uitschrijving van de ligting van 95,000 man heeft de Keizer aan zijn minister van Binnenlandsche Zaken den volgenden brief geschreven:

»Mijn waarde baron von Baek.

»Het dreigend aanzien, dat de politieke aangelegenheden in het algemeen aannemen, de sterke strijdkrachten, die ten gevolge der Oostersche verwikkelingen aan de grenzen van mijn rijk in beweging gebragt worden, en bovenal de omstandigheid dat aan de oostelijke en noordelijke grenzen van hetzelve aanzienlijke legerafdeelingen worden bijeengetrokken, maken maatregelen van voorzorg noodzakelijk, geschikt om de monarchie tegen alle gebeurlijkheden behoorlijk te beveiligen, en tevens om de middelen te verschaffen, ten einde de door dezen betreurenswaardigen strijd bedreigde belangen van mijn rijk, en den aan hetzelve toekomenden invloed in Europa in zijne geheele uitgestrektheid krachtdadig te handhaven. Uit aanmerking van dit een en ander heb ik de versterking der militaire krachten in de zuidoostelijke en noordoostelijke Staten des Rijks bevolen, en tot dat einde noodzakelijk bevonden eene nieuwe ligting van rekruten, ter sterkte van 95,000 man, te verordenen. Terwijl ik u opdraag om te dien aanzien in overleg met het opperkommando mijns legers de noodige voorschriften uit te vaardigen, is het mij eene behoefte mijne overtuiging te uiten, dat mijne getrouwe onderdanen, bij de uitvoering van dezen maatregel, gelijk bij alles wat door mij tot beveiliging des rijks en tot handhaving zijner eer en belangen zal worden verordend, nieuwe bewijzen zullen geven van hunne ten allen tijde gebleken opofferende bereidvaardigheid en vaderlandslievende gevoelens."

De *Oest. Corresp.* van 15 dezer logenstraft formeel eene mededeeling van sommige dagbladen, die, op gezag van een schrijven uit Athene in de *Triester Ztg.*, hebben gezegd, dat op bepaald verzoek van Oostenrijk en Pruissen een nieuw protokol der Weener konferentie was gearresteerd, inhoudende, dat alle eventueel te nemen maatregelen in Griekenland of in de geinsurgeerde provincien, moeten goedgekeurd zijn door al de vier groote mogendheden, en dat geen van deze alleen en zonder de overigen te raadplegen, het regt heeft in deze te handelen. Om de waarde van deze mededeeling juist te beoordeelen, zegt de *Oest. Corresp.*, moet men weten, dat sedert den 9den April geen nieuw protokol der Weener konferentie verschenen is.

— De bezetting der Gallicische grenzen wordt hier door sommigen als eene demonstratie tegen Rusland beschouwd, terwijl anderen daarin niets als een maatregel van voorzigtigheid tegenover een mogelijken opstand in Polen willen zien. Zoo wordt ook de nieuwe Oostenrijksche ligting van 95000 man als tegen Rusland gerigt beschouwd. Of dit vertrouwen echter geregtvaardigd is, is zeer te betwijfelen.

BERLIJN, 19 Mei. Het ontslag van den generaal Bonin wordt niet meer zoo algemeen opgevat, als eene zigtbare overhelling van het gouvernement van Pruissen naar Rusland. De meeste bladen beweren thans het moeijelijk is te veronderstellen, dat Pruissen op het oogenblik het met Oostenrijk een verbond aangaat, zich aan den anderen kant tot Rusland zou wenden.

— De Evangelische Kerkelijke Conferentie, die dit jaar te Eisenach zou worden gehouden, zal volgens de *Weim. Ztg.*, op voorstel van Pruissen, dit jaar uitgesteld worden.

Uit Baden schrijft men, dd. 15 Mei, dat de ambtman Wedekind voor eenige dagen geleden van zijn ambt ontslagen is, en wel blijkbaar uithoofde zijner strenge katholieke gezindheid.

— Men schrijft uit Karlsruhe, 15 Mei. De aartsbisschoppelijke verordening omtrent het beheer der kerkgoederen en het bestuur van gestichten, is gisteren in alle kerken voorgelezen en wel hier door den geestelijken raad Gasz. Dadelijk na de vroegmis verscheen een kommissaris van politie in het pastoorshuis en eischte de overgave van het genoemde mandement. Heden worden de getuigen gehoord. — Het nieuw verschenen vlugschrift omtrent ons konflikt geeft wederom tot allerlei vervolgingen aanleiding. Gisteren ochtend werd alhier een burger op de straat in hechtenis genomen en gedurende de godsdienstoefening naar de wacht geleid, waar de sergeant onderzoek deed of hij in 't bezit van vlugschriften was. De aangehoudene moest rok en laarzen uittrekken, maar men vond [illegible]

[illegible] verhaalt in verscheidene geloofwaardige kringen op [illegible] wijze, dat de aartsbisschoppelijke kurie te Freiburg [illegible] voornemens is het interdikt over gansch Baden uit te spreken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Mei.

ONDERTROUWD (19 Mei): A. J. Cannegieter Fabritius met C. M. M. van Heusde.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	19 Mei 4 u. gebl.	20 Mei 4 u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	57½	57¼	à	
Dito Dito	3 „	68	67 15/16	68	
Dito Dito	4 „	85 5/16	84⅞		
Amortisatie	3½ „				
Handel-Maatschappij	4½ „				
Haarlemmermeer	5 „				
O. I. Leening 1844	4 „				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ „				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½ „				
België, Certifikaten	2½ „				
Dito	4¼ „				
Dito *Rothschild*	2½ „	46 5/16			
Frankrijk, Certifikaten	3 „				
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 „	96¾	96¾	96⅞	
Dito A°. 1828—1829	5 „	95¼	95½		
Inschr. op 't Grootboek	6 „				
Dito Certifikaten	6 „				
Certifikaten te Hamburg	5 „				
Negot. 1831 en 1833	5 „				
Negot. 1840	4 „				
Dito *Stieglitz*	4 „	71⅞	71¾		
Dito Nieuwe	4 „				
Nieuwe Engelsche	4½ „	79½			
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 „	18½	18	18¼	18⅛
Nieuwe	3 „	38¼	37⅝		
Binnenlandsche	3 „	34½	34	34⅛	
Cert. Coup. Sp. Com.		3⅞			
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3 „	33 9/16	33 7/16	33½	
Dito Uitgestelde					
Weener Bank	5 „				
Dito	4 „				
Metalliek 1816—1852	5 „	58⅞	58¼	58 7/16	
Dito 1847	2½ „	29 15/16	29 11/16		
Dito 1851 en 1852	2½ „	29 15/16	29 11/16		
Dito 1849	5 „	73	72¼		
Dito Letter B	5 „	73	72¼		
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*					
Dito - 250 dito 1839					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „				
Polen, Obligatiën	4 „	62	62		
Aandeelen 1835					
Dito met Loting fl. 500					
Sardinië, te Londen	5 „				
Denemarken, dito	5 „				
Peru, dito	4½ „				
Grieken, te Londen	5 „	4			
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 „				
Dito te Londen	6 „				
Dito Bank					
Louisiana, te Londen	5 „	95½			
Brazilië, te Londen 1824	5 „	93¾			
Dito 1843	5 „				
Grenada, dito à £ 100	2½ „		15⅜		
Dito Uitgestelde		6 1/16			
Ecuador					
Mexiko, te Londen £ 100	3 „	22 13/16	22⅝	22 11/16	
Dito Onbepaalde	3 „	22 13/16	22⅝	22 11/16	
Venezuela, te Londen	3¾ „				
Dito Uitgestelde	1 „				

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

De markt was heden, ten gevolge van eenige verkooporders, algemeen zeer flaauw gestemd.

Wisselkoers.

Plaats	Termijn	Koers	Plaats	Termijn	Koers
Parijs	2/m.	*f* 55¼	Livorno	2/m.	*f* 38⅞
Brussel	„	56¾	Napels	„	80½
Bordeaux	„	55¼	Petersburg	„	1.79
Madrid	3/m.	240	Weenen	6/w.	25½
Cadix	„	240	Augsburg	„	25⅛
Sevilla	„	237	Frankfort	„	98⅜
Bilbao	„	238	Hamburg	„	35 5/16
Lissabon	„	[illegible]	Leipzig	„	[illegible]
Porto	„	[illegible]	Londen	„	11.57½
Genua	2/m.	45⅞	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Mei. Belg. Bank 2½ pc. 49½; id. 4½ pc. 1842 4½ pc. 89; 1848 —; Spanje 1848 pc. 18¾; Binnenl. 3 pc. 34¾; Romeinen 5 pc. 79¼; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 61⅞.

PARIJS, 19 Mei. Fransche 3 pc. 68.10; 4½ pc. 94.75; Bank-Aktiën —; 3 pc. Spanje 33¼; id. 1 pc. 18⅝, 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom Leening 1850 80¼.

MADRID, 16 Mei. 3 pc. Schuld 35; 1 pc. dito 18⅝.

LONDEN, 19 Mei. Consols 89; 3 pc. Spanje buitenl. 38½; 1 pc. dito 19; Comité-Bewijzen 3⅞; Passive 4; 5 pc. Rusl. 94½; 4½ pc. dito 81½; 4 pc. Holl. 87½; 2½ pc. id 58¾; 5 pc. Sardinië 82½; Brazilië 96; 4½ pc Peru 62; Gren. uitg. 6; id. werk. 17; 3 pc Mexiko 24¾; 4 pc. Portugal 37½; Ecuador 3½; Wissel op Amst 11.16; Parijs —, —; Petersb. —.

WEENEN, 19 Mei. Met. 5 pc. 83½; id 4½ pc. 76; Bank-Aktien 1205; Wissel op Londen 13.26; Amst. —, —; Parijs 162½, Goud 42⅞; Zilver 37¼.

BERLIJN, 19 Mei. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 77½, 5 pc. 93; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. 3/w. —.

HAMBURG, 19 Mei. Spanje 3 pc. 32; id 1 pc 17½; Rusl. 5 pc. 90; 3 pc. Mexikanen 17½; Wissel op Amst. 35.80; Londen kort 13.3¼.

FRANKFORT, 19 Mei, Met. 5 pc. 60½; 3 pc. Spanje binnenl. 34; id. 1 pc. 18; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 Mei.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. Hierin blijven de omzettingen zeer beperkt, ofschoon er geene prijsverandering te vermelden is. — Tegen 30 dezer zijn in veiling aangeslagen: 3550 balen *Laguayra* van 28½ tot 34 cs. getaxeerd voor goed ordinair groenachtig tot mooi blaauw.

THEE wordt alleen voor dagelijks gebruik verhandeld.

TABAK. De afdoeningen in deze week, uit de eerste hand van twee partijtjes *Marijland*, te zamen 122 vaten, kenmerken een klein achteruitgang. — In andere soorten heeft geenen noemenswaardige omzet plaats gehad. — In veiling zijn tegen 24 dezer aangeslagen 130 ceroenen *Giron* en 20 ceroenen *Embatema*.

SUIKER. *Ruwe*. Behalve de door ons reeds vermelde afloop der *Java*-veiling op 18 ll. door de N. H. M., te Rotterdam gehouden, zijn er in het begin dezer week nog afgedaan: 472 kranjangs *Java* ex *Mary Goddart* tot *f* ½ onder de Maart-prijzen en daar de behoefte zich nu ruimschoots heeft kunnen voorzien, zoo is de kooplust voor zeilende partijen *Java* merkelijk verflaauwd, terwijl lagere biedingen voor alsnog niet worden aangenomen. — *Surinaamsch* blijft van *f* 23½ tot 24½ vrij wel te plaatsen. — *Geraffineerd voor Uitvoer*. Door de matige afloop der bovenvermelde Suiker-Veiling zijn de raffinadeurs meer genegen om te verkoopen, hoewel er nog geene noemenswaardige omzettingen bekend zijn geworden. — De prijzen in *Consumtie* hebben eene kleine verandering ondergaan en zijn nu als volgt te noteeren: *Melis Stoom* N S R N° 1 *f* 68; N° 2 *f* 64, N° 3 *f* 62; B K N° 1 *f* 64 a 65, N° 2 *f* 60 a 61, N° 3 *f* 58½ a 59; B & H *f* 59 a 60; W & Z *f* 57. — *Stroop. Stoom f* 27; O F *f* 30.

RIJST. Gaat slechts bij kleinigheden voor de Consumtie af in de prijzen van *f* 9¾ a 9½ voor gepeld *Aracan* en *f* 10¼ a *f* 10½ voor gepeld *Java Tafel f* 12¼ a 13. — GEDROOGDE FRUITEN zonder omzet. — SPECERIJEN met nominale prijzen.

POTASCH. Alleen maar voor dadelijke behoefte te plaatsen. *Petersburger Casan* van 1853 *f* 15¾, jarige *f* 15¼; *Toskaansche f* 15¾ Entepôt.

VERFWAREN. *Indigo*. Blijft na de Veiling in eene gunstige positie; daarvan zijn 44 kisten *Java* voor Export verhandeld, voor goedkoope kavelingen besteedt men 15 à 20 cnt. avance. — *Cochenille*. Niets verhandeld met onveranderde prijzen. — *Verfhouten*. Met weinig handel; de lading 127 Ton *Maracaiba Geelhout* is geheel opgeruimd en nu met *f* 3¾ a 3½ betaald; 60 Ton *Cuba Geelhout* worden verwacht en op *f* 6½ gehouden. — *Harst*. 700 vaatjes bruin en helderbruin zijn tot iets lage prijzen verkocht, terwijl nog te koop zijn zeilend: 500 vaatjes Bruine a *f* 4⅛ en 629 vaatjes Geele *f* 5 a 5¼; Witte ontbreekt geheel. — *Terpentijn-Olij*. 200 vaatjes Amerikaansche zijn a *f* 26, Rotterdamsche Conditie te koop; dit artikel blijft in eene flaauwe stemming. — *Quercitron*. Niets in gepasseerd. — *Salpeter*. *Oostindische* tot hoogere prijzen opgeruimd; *Chili* ontbreekt. — *Zwavel* blijft gedrukt; 135 Ton goede Secunda in loco zijn tot *f* 3¾, welligt tot *f* 3⅝ Entrepot te koop. — *Meekrap*. Blijft steeds eenige vraag genieten en prijzen zeer vast.

STERKE DRANKEN. [illegible] flaauw in het vooruitzigt van meerdere aanvoeren. — *Genever* 100 % eerste soort *f* 23¼, tweede soort *f* 22½. — [illegible]

METALEN. *Banca-Tin* bij kleinigheden [illegible] en alzoo nog gemakkelijk te koopen. — *Koper* [illegible] nominale prijzen. — *Lood* tot *f* 14½ te koop.

KATOEN. Tot iets lagere prijzen bestond naar de Amerikaansche soorten eenige meerdere vraag en werden daartoe ca. 250 pakken uit de laatste aanvoeren afgegeven; ongeveer 50 pakken Surinaamsch vonden tot vaste prijzen mede koopers.

WAS. *Inlandsch geel* tot *f* 88 a *f* 89 en HONIG. *Havana* tot *f* 15. E. te bekomen.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* worden slechts bij kleinigheden omgezet. — *Traan*. Sedert de in deze week gehoudene veiling iets hooger gehouden: *Walvisch* en *Robben f* 40. — *Levertraan* blank *f* 44 a 50, bruin *f* 42 a 45. — *Patentolij f* 40½ a kontant. — *Ansjovisch*. De uitzigten voor de vangst blijven vrij gunstig, waardoor de nieuwe Visch reeds tot *f* 12 aangeboden wordt; jarige nominaal in prijs.

ROTTERDAM, 19 Mei. Heden zijn in de eerste hand verkocht 23, 20 en 15 vaten Virginie Tabak, per *Arnold Boninger*.

Een gedeelte van de lading Teer ex *Twee Gebroeders* van Stockholm te Vlaardingen, is afgedaan tot *f* 260.

GRAANMARKT.

MIDDELBURG, 18 Mei. Tarwe. Puike Zeeuwsche *f* 14,75, enkeld *f* [illegible] a [illegible] puike Nieuwe Walchersche *f* 15,50, 15,25 en *f* 15 naar kwaliteit, mindere *f* 14,50 a 14,75. — Rogge, Noordbrabandsche *f* 11,50 a 11,75; Zeeuwsche *f* 12; Axelsche *f* 12,50. — Gerst. Puike Winter *f* 7, Zomer dito *f* 6,25. — Haver, Voer *f* 5 a 5,25. — Walchersche Witteboonen *f* 13 tot 13,50; Dito Bruineboonen *f* 13,50 a *f* 14; Dito Paardeboonen *f* 7,75 en 8, een enkel monster *f* 7,50; Dito Groene Erwten, zoo groote als kleine *f* 10 a *f* 11; Zeeuwsche Paardeboonen *f* 7,50, geringe soort *f* 7. — Boekweit *f* 8,70. — Koolzaad *f* 13,50. — Raap-Olie *f* 40. Patent-Olie *f* 42. Lijn-Olie *f* 42,50 pr. Vat. — Harde Lijn-Koeken *f* 11,50 de 104 stuks.

ANTWERPEN, 19 Mei. *Huiden*. De verkoopen in deze week hebben zich alleen bepaald tot 2300 stuks gedroogde Buenos-Ayres.

Rijst. Hiervan zijn verkocht 500 balen gepelde Aracan.

Katoen. Van Georgia zijn 122 balen verhandeld.

Granen. Tarwe prijshoudend. Rogge zeer stil.

LONDEN, 18 Mei. *Ruwe Suiker* prijshoudend. *Geraffineerd* en *Crushed* zonder zaken met genegen verkoopers.

Koffij. Native Ceylon met weinig kooplust. Van 1900 balen in veiling is slechts een gedeelte verkocht tot 44 a 44 s. 6 d. voor goed ordinair. Plantage soorten iets meer gevraagd.

Thee. De veilingen gaan traag van de hand, waardoor zich de prijzen met moeite staande houden.

Rijst blijft goed gestemd.

Talk flaauwer. Petersburger 62 s. in loco.

Granen. Tarwe met goeden handel tot vaste prijzen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Mei. D. Lamers, Catharina, Tjilatjap.
CURAÇAO, 17 April. J. A. Buijkes, Rafael, Amsterdam.
TRIËST, 16 Mei. J. V. v. d. Veer, Wilhelmina Frederika, Amsterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 19 Mei. D. Steenveld Szn., Susanna Geertruida, Batavia. - J. Zuiderduin, Anna Maria, Havana.

Advertentiën.

(4035) Had ik nu tien maanden geleden, het genoegen aan mijne veelvuldige vrienden en bekenden in het Moederland, de tijding van mijn Huwelijk mede te deelen, heden valt mij de grievende smart te beurt, hun te melden, dat het den Almagtigen behaagd heeft, op den 12den dezer mijne innig geliefde Echtgenoote LOUISA WILHELMINA HELLMUND, in den jeugdigen ouderdom van 26 jaren en 9 maanden, en na voorzien te zijn geweest met de laatste H. H. Sacramenten der stervenden, tot zich te nemen.

Haar deugdzaam leven, en haar allerchristelijkste dood troosten mij in mijne droefheid, en geven mij de gegronde hoop, dat ik en het wichtje dat zij mij heeft nagelaten, haar eenmaal in de gewesten der eeuwigheid, waar geene scheiding meer plaats heeft, zal wederzien.

CURAÇAO, den 18 April 1854. F. SCHWIEP, Gouvs. Onderwijzer.

Kiezersvereeniging DE GRONDWET.

Bij de Herstemming op Dingsdag, 23 Mei 1854, voor één Lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland, worden de Kiesgeregtigden alhier herinnerd, dat door de Vereeniging wordt aanbevolen, de Heer

Jhr. C. HARTSEN.

Namens het Bestuur:
H. CROOCKEWIT, *Voorzitter.*
(4027) P. C. GULCHER, *Loco Secretaris.*

(4029) Eene brave gezonde **gehuwde vrouw**, biedt zich aan als **LOOPMIN.** Te bevragen bij den Uitgever dezer Courant.

Een fatsoenlijk jong mensch, van de R. K. godsdienst, eene fraaije hand schrijvende, niet onbekend met vreemde talen, zoekt tegen Primo Augustus of later op een **Kantoor, Magazijn** of als **Reiziger,** liefst in **MANUFACTUREN,** geplaatst te worden. Er zal meer op eene fatsoenlijke behandeling dan wel groot Honorarium gelet worden. Wegens zijne Relatiën is hij niet ongenegen als **AGENT** voor een binnen- of buitenlandsch Huis op te treden; of wel zich in eene dusdanige goed gevestigde Zaak te associeeren, kunnende hiertoe eenig Kapitaal aanbrengen. Inclineerende gelieve zich onder Lett. B. B. *franco* te adresseren aan het Bureau van *de Tijd.* (4031)

Er wordt verlangd Iemand van de R. C. Godsdienst, in staat het Huishouden met twee kinderen waar te nemen en verder huisselijk werk te verrigten. Brieven *franco* letter K. bij den Boekhandelaar G. J. VAN LEEUWEN, op de Haarlemstraat te Leyden. (4033)

(4030) Tegen 1°. Augustus e. k. bestaat er gelegenheid tot plaatsing van een **LEERLING,** in eene voorname **Brood-, Beschuit- en Suikerbakkerij,** bij R. K. lieden, met genot van kost en inwoning, waarvoor men in het eerste jaar eene geringe tegemoetkoming verlangt. Adres onder lett. B. bij den Boekhandelaar J. ELBERS, te Culenborg. Brieven *franco.*

Te Koop.

Een oude, doch goed geconserveerde **PREDIKSTOEL,** in den renaissance-stijl, van middelbare grootte. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer H. J. DUFFELS, Bijbelbrug, Delft. Brieven *franco.* (4022)

(4032) Op Maandag, 29 Mei 1854 en vier volgende middagen, zal ten huize van den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat te Leyden, Verkocht worden: Eene zeer Fraaije **BOEKVERZAMELING,** waaronder uitmuntende werken over **R. K. Godgeleerdheid, Kerkvaders** en **Kerkelijke Geschiedenis** voorkomen, meerendeels fraai gebonden; wijders **Regtsgeleerde, Grieksche** en **Latijnsche Schrijvers, Geschiedenis, Taal- en Dichtkunde.** Op *franco* aanvrage zijn nog eenige Catalogussen te bekomen.

Bij eenen Secretaris, in een der KANTONS-HOOFDPLAATSEN op het Platte Land van *Noordbrabant,* is gelegenheid voor eenen **JONGELING,** niet beneden de 14 jaren oud, om tegen zeer billijke vergoeding voor Kost en Inwoning opgeleid te worden in *Gemeente- en andere Administratieve Wetenschappen.* Men adressere zich met *franco* aanvrage bij den Heer P. STOKVIS, Boekhandelaar te *'s Bosch,* (4034)

's Hertogenbosch.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 29sten Mei 1854, des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring der EE. PP. Redemptoristen, in het Oud Stads Koffijhuis, bij F. M. HOHMAN, te *'s Hertogenbosch,* in het openbaar worden aanbesteed:

HET BOUWEN VAN EEN KLOOSTER.

Deze aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek en Voorwaarden zullen ter lezing liggen: te *'s Bosch,* in het Oude Stads Koffijhuis, bij HOHMAN; in het Eindhovens Koffijhuis, bij de Wed. M. LANDHEER; bij VAN VLIET, in de Korenbeurs; en bij KERSSEMAKERS, in de stad Oss; te *Helmond,* bij DE COMPTER; te *Eindhoven,* in den Vergulden Kop; te *Grave,* bij PRINSEN; te *Heusden,* bij H. VERHOEVEN; te *Breda,* in de Zwaan, bij de ERVEN VERMUNT; te *Sleeuwijk,* bij KLEMAN, aan het Veer; te *Nijmegen,* bij VAN MEURS, aan de Gierbrug; te *Gorinchem,* bij VAN OOSTERWIJK; en te *Sliedrecht,* in het Regthuis.

Vrijdags en Zaturdags vóór den dag der Aanbesteding, zal de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, zijnde intusschen nadere inlichtingen te bekomen, zoo bij voornoemde EE. PP. REDEMPTORISTEN, als bij den Bouwmeester A. VAN VEGGEL, te *'s Bosch,* bij welken laatsten ook de teekeningen kunnen worden ingezien.

☞ Het Bestek is te bekomen bij Gebr. VERHOEVEN, te *'s Bosch,* voor den prijs van *f* 1.00. (4020)

G. B. VAN GOOR, te *Gouda,* debiteert met buitengewoon succes:

DE TWEEDE, VERMEERDERDE en VERBETERDE UITGAVE VAN

GIRARDIN'S

SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIJKWEZEN.

Twee Deelen, met 160 tusschen den tekst geplaatste Houtsnée-Figuren. Prijs f 9.

Beter dan vroeger zal de **Fabrijkant,** de **Handwerksman,** ieder, die tot **'s volks industrie** in betrekking staat, hier een **Scheikundige Gids** vinden, die hem den weg wijst en voorlicht bij ieder verschijnsel, dat zich in zijn beroep of bedrijf opdoet. Ingelicht omtrent den aard der grondstoffen, die hij bewerkt; bekend gemaakt met de schoone wetten, aan welke de natuur gehoorzaamt, zal ieder werkman als van zelf tot de oorzaak en het resultaat van zijn bedrijf worden opgeleid. Door verstandige overtuiging geleid, zal geene verouderde gewoonte hem langer in boeijen knellen; de reuzenschreden, die tot op de jongst verloopene jaren door onze naburen op den weg der Industrie zijn gedaan en waarmede hij hier wordt bekend gemaakt, zullen zijne eerzucht opwekken en zijn welbegrepen belang zal hem een spoorslag wezen, om voor zich zelven de baan te openen en daarop voordeel en roem te behalen. (3885)

(4004) Ter Boekdrukkerij van JOSUE WITZ, te Arnhem, is van de pers gekomen en aan HH. Inteekenaren verzonden, de 6de Aflevering, 2de Jaarg. van de *Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie:*

Die Reformation, ihre innere Entwicklung und ihre Wirkungen im Umfange des Lutherischen Bekenntnisses. Von J. DÖLLINGER. Erster Band. 2te Aufl. 2tes Stück.

Ligt ter perse:

Das Leben der seligsten Jungfrau und Gottesmutter Maria. Zu Lehr und Erbauung für Frauen und Jungfrauen. Von Dr. JOHANN BAPTIST HIRSCHER. Mit Erzbischöflicher Approbation.

Tevens ziet het licht en is bereids aan de respectieve Inteekenaren op de *Uitspannings-Lectuur, toegewijd aan wetenschap, kunst en smaak,* verzonden als 2de Aflevering van den 2den Jaargang:

Geschiedverhaal der [illegible] van JOSEPH SCHMIDT [illegible] Bisdom van Augsburg. - Verhaal [illegible] Eerste Deel.

Ligt ter perse om [illegible] te volgen:

Geschiedverhaal der geldofsvervolging en marteling in Engeland, door priesters en leeken van beide kunne,

sedert 1577 tot 1684, ondergaan. Door RICHARD CHALLONER, bisschop van Debra enzv. Tweede en laatste Deel.

Ziet mede het licht:

I. **Levensschetsen** van de zalige paters JOANNES DE BRITTO, Martelaar van Madura, en ANDREAS BOBOLA, Martelaar van Polen; beiden Priesters-missionarissen der Societeit van Jesus.

Kerkelijk goedgekeurd. In kl. 8°. 61 bldz. Prijs: 20 cents.

Dit werkje wordt niet algemeen in commissie verzonden, maar is verkrijgbaar gesteld bij de navolgende Boekhandelaars: *Amsterdam,* Beerendonk, de Haas, van Langenhuysen, Lenfring en Zweers. *Culenborg,* J. Elbers. *'s Gravenhage,* Gebrs. van Langenhuysen. *'s Hertogenbosch,* Gebr. Verhoeven. *Leiden,* J. W. van Leeuwen en G. J. van Leeuwen. *Maastricht,* van Osch-America. *Nijmegen,* Kloosterman en C. Pothast. *Ravenstein,* v. d. Heuvel. *Rotterdam,* P. T. Braam. *Utrecht,* van Rossum.

II. **Nieuwe Handleiding** tot de Geschiedenis der Nederlanden, ten gebruike bij het middelbaar onderwijs A. M. D. G.

In kl. 8vo 162 bladz. Prijs: 35 cents.

(4021) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, is voorhanden en bij hunne gewone Correspondenten verkrijgbaar:

Histoire de N. D. de la Salette d'après les documents authentiques publiés jusqu'à ce jour, ornée de 3 planches, 2 vol. 18°. . . . . *f* 0.95

L'Echo de la Sainte Montagne, ou un Mois de séjour dans la société des petits Bergers de la Salette, 312 pag. 12°. . . . . *f* 0.50

Omstandig Verhaal van de Verschijning van O. L. V. op den Berg van Salette, 343 pag. 12°. . *f* 0.65

De Weerklank van den Heiligen Berg, of verblijf van eene Maand in het gezelschap der jonge Herders van Salette, 288 pag. 12°. . . . *f* 0.40

Novene van Meditatien, ter eere van O. L. V. verzoenster van Salette . . . . . . *f* 0.20

Benevens platen in verschillende formaten, voorstellende de verschijning, Litanien en Medailles ter eere van O. L. V. van Salette.

Cartes du Théatre de la guerre en Orient.

Dressées par LAPIE et Gravées par TARDIEU.

1°. **La mer noire,** comprenant les Provinces Danubiennes, la Transylvanie, la Circassie, tout le littoral de [illegible]

2°. **La mer Baltique,** comprenant le Danemark, le Suède, le Golfe de Finlande, Kronstadt, Revel, St. Petersbourg etc.

Prix des deux cartes, de 64 sur 90 centimètres de largeur. . . . . *f* 2.00

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

WAAROM

BEMINNEN WIJ, KATHOLIEKEN, ONS VADERLAND?

Eene voorlezing, gehouden in het Katholiek Onderwijzers-Gezelschap, te Amsterdam.

Prijs *f* 0.15.

MEJUFVROUW LECLERC.

IETS UIT DE JONGSTE "OUDE TIJD",

VERHAALD DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Met een Plaatje van DUJARDIN . . . . *f* 0.60

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is voor de veel verminderden prijs nog verkrijgbaar:

Verhandeling over den Bijbel, door J. M. SCHRANT, 1 deel in 8°, in plaats van *f* 2.40 . . . *f* 0.50

Nagelaten Schriften van SIMON VAN NANTUA, door zijn ouden reisgenoot bijeenverzameld [illegible] waaraan de fransche Akademie eene [illegible] belooning van zes duizend francs heeft toegewezen. Naar 't Fransch. In plaats van *f* 0.70 . . . . *f* 0.20

De Gronden van de Godsdienst van Jesus Christus opgehelderd, [illegible] van deze godsdienst aan de geloovigen [illegible] en antwoorden voorgedragen, door [illegible] VARNEY, Priester. (Kerkelijk goedgek., deel in 12° 352 blz. In plaats van *f* 1.20 *f* 0.35)

Verschillende Jaargangen van het ROOMSCH CATHOLIJK MAGAZIJN, ter verbreiding van Nuttige Kundigheden. In plaats van *f* 5.00 per jaargang *f* 1.00 met platen.

Bovenstaande werken leveren eene aangename, nuttige en godsdienstige lectuur op, zoo wel voor volwassenen als voor de jeugd, terwijl de prijs zeer gering is.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.